

GUIA PRÀCTICA

Consells Escolars de Centre

Curs 2016 - 2017

PARTICIPA

DECIDEIX

FAPac { FEDERACIÓ D'ASSOCIACIONS
DE MARES I PARES D'ALUMNES
DE CATALUNYA

ÍNDEX

1. Què és el Consell Escolar de Centre?

2. Funcions del Consell Escolar de Centre

2.1. Comissions específiques del Consell Escolar del Centre

3. Composició del Consell Escolar de Centre

3.1. Composició orientativa del Consell Escolar del Centre

4. Consideracions sobre el funcionament pràctic del Consell Escolar de Centre

4.1. Convocatòria de les reunions dels CEC

4.2. Constitució del CEC

4.3. Desenvolupament d'una sessió del CEC

4.4. Acords del CEC

4.5. Un consell serà participatiu si s'aconsegueix...

4.6. Reflexions arran del paper de les mares i dels pares en el CEC

4.7. Com organitzar el nostre treball

4.8. Algunes actuacions afavoridores de la participació

5. El procés electoral

5.1. Dates del procés electoral

5.2. Estratègies per a les AMPA

5.3. Activitats a realitzar: sector pares i mares

5.4. Candidats

5.5. Meses electorals

5.6. Censos electorals

5.7. Procediment d'elecció dels i de les representants dels diferents sectors del consell escolar

5.8. Procediment d'elecció dels membres del consell escolar en centres de nova creació

5.9. Procediment d'elecció dels membres del consell escolar d'una Zona Escolar Rural

5.10. Procediment d'elecció dels membres del consell escolar d'un institut escola

6. Normativa de referència

1. Què és el Consell Escolar de Centre?

És l'òrgan de participació de la comunitat escolar en el govern del centre.

2. Funcions del Consell Escolar de Centre

Normativa de referència (Llei Orgànica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa, article 80)

La funció principal del consell escolar és participar en la presa de decisions en relació amb aquells temes importants per al funcionament i l'organització del centre: el projecte educatiu, la programació general, la gestió econòmica, etc.

El Consell Escolar del centre té les competències següents:

- a) Avaluar **els projectes i les normes** que es refereix el capítol II del títol V d'aquesta Llei orgànica.
- b) Participar en l'**aprovaçió de la programació general anual**, de les normes de funcionament i de la gestió econòmica del centre. El consell escolar ha de ser consultat de manera preceptiva per valorar cada una de les propostes i manifestar el seu suport per majoria simple dels membres.
- c) Conèixer les **candidatures a la direcció i els projectes de direcció** presentats pels candidats.
- d) Participar en la **selecció del director del centre**, en els termes que estableix aquesta Llei orgànica. Ser informat del nomenament i el cessament dels altres membres de l'equip directiu. Si s'escau, previ acord dels seus membres, adoptat per majoria de dos terços, proposar la revocació del nomenament del director.
- e) Informar sobre l'**admissió dels alumnes i les alumnes**, amb subjecció al que estableixen aquesta Llei orgànica i les disposicions que la despleguin.
- f) Conèixer la **resolució de conflictes** disciplinaris i vetllar perquè s'atinguin a la normativa vigent. Quan les mesures disciplinàries adoptades pel director corresponguin a conductes de l'alumnat que perjudiquin greument la convivència del centre, el Consell Escolar, a instància de pares, mares o tutors legals, pot revisar la decisió adoptada i proposar, si s'escau, les mesures oportunes.
- g) Proposar **mesures i iniciatives que afavoreixin la convivència** en el centre, la igualtat entre homes i dones, la igualtat de tracte i la no discriminació per les causes a què es refereix l'article 84.3 d'aquesta Llei orgànica, la resolució pacífica de conflictes i la prevenció de la violència de gènere.

- h) Promoure la **conservació i la renovació de les instal·lacions** i de l'equip escolar i emetre informe sobre l'obtenció de recursos complementaris, d'acord amb el que estableix l'article 122.3.
- i) Emetre **informe sobre les directrius** per a la col·laboració, amb fins educatius i culturals, amb les administracions locals, amb altres centres, entitats i organismes.
- j) Analitzar i valorar el **funcionament general del centre**, l'evolució del rendiment escolar i els resultats de les avaluacions internes i externes en les quals participi el centre.
- k) Elaborar **propostes i informes**, a iniciativa pròpia o a petició de l'Administració competent, sobre el funcionament del centre i la millora de la qualitat de la gestió, així com sobre els altres aspectes relacionats amb la seva qualitat.
- l) Qualsevol altra que li sigui atribuïda per l'administració educativa

2.1. Comissions específiques del Consell Escolar de Centre

- > Les normes d'organització i funcionament poden establir **comissions d'estudi i informació** en el si del consell escolar i delimitar els àmbits d'actuació i les funcions que se'ls encomana per tal que formulin aportacions i propostes al plenari del consell.
- > Les comissions incorporen, en tot cas, la direcció del centre o, en la seva representació, un altre òrgan unipersonal de direcció, un professor o professora, i un alumne o alumna o representant de les mares i els pares, sense perjudici del que s'estableix en l'apartat següent.
- > Entre les comissions que es constitueixen en el si del consell escolar hi ha d'haver preceptivament una comissió econòmica, integrada, com a mínim, pel director o directora, que la presideix, el secretari o secretària i, en el seu cas, l'administrador o administradora, un professor o professora, un o una representant dels pares i mares i un o una representant dels i de les alumnes. La **comissió econòmica** supervisa la gestió econòmica del centre i formula, d'ofici o a requeriment del consell, les propostes que siguin escaients en aquesta matèria.
- > El consell escolar pot autoritzar que s'incorporin d'altres persones membres de la comunitat educativa a una comissió quan sigui d'interès per als objectius de la comissió.
- > El decret 279/2006 de 4 de juliol, sobre drets i deures de l'alumnat, en el seu article 6 marca que a cada centre s'ha de constituir, **una comissió de convivència** que té com a finalitat

garantir una aplicació correcte del que disposa aquest decret, així com col.laborar en la planificació de mesures preventives i en la mediació escolar.

3. Composició del Consell Escolar de Centre

- 1) El consell escolar d'un centre públic està integrat per les següents persones membres:
 - a) El **director o directora**, que el presideix.
 - b) El cap o la **cap d'estudis**.
 - c) Un o una **representant de l'ajuntament** de la localitat on es troba situat el centre. El representant de l'ajuntament no necessàriament ha de ser sempre el mateix, l'ajuntament pot designar un representant diferent, però sempre i quan ho comuniqui al President del Consell Escolar de Centre.
 - d) Els i les **representants del professorat** s'elegeixen pel claustre.
 - e) Els i les **representants de l'alumnat i dels pares i mares o tutors**, elegits respectivament per ells i entre ells. Dintre dels representants de pares i mares, un ho serà de designació directa per part de la junta de l'AMPA qui podrà designar un representant diferent cada cop que hi hagi consell escolar, però sempre i quan ho comuniqui al President del Consell Escolar de Centre.
 - f) Un o una **representant del personal d'administració i serveis**, elegit per i entre aquest personal.
 - g) En els centres específics d'educació especial i en els que tinguin unitats d'educació especial també és membre del consell escolar un o una **representant del personal d'atenció educativa**. La representació d'aquest personal no té la consideració de representació del professorat als efectes de determinar la composició del consell escolar.
 - h) El **secretari o secretària** del centre és membre del consell escolar, però hi assisteix amb veu i sense vot i exerceix la secretaria del consell.

- 3) El nombre de representants del professorat no pot ser inferior a un terç del total de persones membres del consell.
- 4) El nombre de representants de l'alumnat i pares i mares o tutors, en conjunt, no pot ser inferior a un terç del total de persones membres del consell. Una de les persones representants dels progenitors la designa l'associació de pares i mares més representativa del centre.
- 5) Cada centre determina la **composició del consell escolar** que queda recollida a les seves normes d'organització i funcionament, d'acord amb el que s'estableix en aquest article i la resta de legislació vigent.
- 6) En els centres de nova creació, el director o directora ha d'ajustar la composició del consell escolar respectant el que estableixen els apartats 3 i 4. En els centres incomplets, quan el nombre de professorat no permeti assolir el que preveu l'apartat 3, les normes d'organització i funcionament han d'establir que, en tot cas, hi hagi el mateix nombre de representants dels sectors a què es refereixen els epígrafs d) i e) de l'apartat 1.
- 7) En els centres que imparteixen exclusivament ensenyaments que duen a l'obtenció de títols acadèmics que equivalen a títols universitaris, en les escoles oficials d'idiomes, en les escoles d'art, en els centres que imparteixen ensenyaments de règim especial d'esports i en els altres centres que imparteixen ensenyaments exclusivament a alumnes majors de divuit anys, no hi ha representació dels pares i mares dels i de les alumnes.
- 8) El centre no pot modificar la **configuració del consell escolar** dins dels tres cursos acadèmics següents a aquell en què és determinada. L'aprovació d'una modificació en la composició del consell escolar no entrarà en vigor fins al primer procés electoral que es dugui a terme després que s'hagi aprovat.

4. Consideracions sobre el funcionament pràctic del Consell Escolar de Centre

4.1. Convocatòria de les reunions dels CEC

> Ordinàriament han de fer-se per escrit, fixant dia, lloc, i hora en primera i en segona convocatòria. Inclourà l'ordre del dia dels assumptes a tractar. També s'hi adjuntarà còpia de la documentació que calgui ser llegida abans per tal de preparar la reunió. També és adient adjuntar-hi còpia de l'acta de la sessió anterior.

> La convocatòria ha d'arribar a tots els membres del consell, en qualsevol cas, amb una antelació mínima de 48 hores, però normalment es procurarà que hi arribi amb una setmana d'antelació. Dins d'aquest termini es procurarà la reunió dels pares i mares membres del CEC amb els membres de la Junta Directiva de l'AMPA. En aquestes reunions es fomentarà que s'analitzi l'ordre del dia esmentat, que es debati el seu contingut, i que es consensuï un acord unitari per a defensar la dins del CEC.

> Si la convocatòria del consell escolar és amb caràcter extraordinari i urgent, es pot fer per telèfon, o personalment, i sense respectar el termini mínim establert. En aquests casos cal que l'acta de la sessió faci constar aquest aspecte.

> La convocatòria la fa el director, encara que s'ha de respectar el calendari ordinari de reunions fixat dins del Pla Anual de Centre, per a cada curs escolar.

Aquestes reunions ordinàries cal que es facin:

- Una a l'inici del curs, preferentment dins de la primera quinzena del mes de setembre, i en tot cas dins d'aquest mes. En aquesta reunió s'ha d'aprovar preceptivament el Pla Anual de Centre (PAC) per aquest curs escolar que comença.
- Una altra, la última, dins del mes de juny. En aquesta reunió s'ha d'aprovar la Memòria Anual del curs escolar que acaba.
- Tres reunions més, una dins de cada trimestre del curs.

- > Les reunions del CEC cal convocar-les en uns dies i a unes hores que facilitin l'assistència de tots els seus membres, encara que aquestes hores siguin, per exemple, les vuit del vespre. Cal adaptar-ho a les característiques de cada localitat i a la disponibilitat dels seus membres.

- > També cal recordar que el CEC s'ha de convocar si ho demanen un terç dels seus membres, demanant-ho plegats, i per tractar un assumpte concret que hagin fet constar en un escrit on ho demanin.

- > Si els membres dels CEC observessin anomalies greus en una convocatòria que poguessin influir en el resultat de la presa d'acords, cal fer-ho constar a l'acta del CEC per tal que després d'aquesta reunió, si algun dels membres ho vol, es puguin impugnar els acords presos en aquella sessió.

4.2. Constitució del CEC

Perquè una reunió o sessió d'un consell escolar de centre es pugui considerar vàlida cal que hi hagi "quòrum", és a dir, que hi siguin presents un mínim suficient dels seus membres. Aquest mínim s'estipula en la meitat del total de membres del CEC, si la sessió és en primera convocatòria i, si és en segona convocatòria, en una tercera part del total de membres. En cas de baixa temporal d'un membre del CEC, no es pot substituir per una altra persona. Si la baixa és definitiva, cal cobrir la vacant amb la següent persona més votada a les darreres eleccions, d'entre les candidatures del sector del CEC a què pertanyi.

4.3. Desenvolupament d'una sessió del CEC

Dins de la reunió del CEC tots els seus membres poden parlar i exposar el seu parer sobre cada assumpte. Tots els membres del CEC poden demanar que consti a l'acta l'explicació del seu vot, tan si és a favor com si és en contra del que s'hagi acordat. Si ho fan constar, les possibles responsabilitats que es puguin derivar de la posada en pràctica d'aquell acord no els poden afectar. Però si no ho fan constar expressament, tots els votants, hagin votat a favor o en contra, es fan responsables d'aquell acord. L'últim punt de les sessions és el de **"precis i preguntes"**.

Aquí es poden preguntar o demanar coses, però no es poden prendre acords. El que sí que es pot fer és que un determinat assumpte s'inclouï com un punt de l'ordre del dia de la següent

sessió i, aleshores sí que es podrà acordar el que convingui. També es pot demanar en qualsevol moment, entre una reunió i una altra del CEC, mitjançant escrit adreçat al director del centre, que en la següent reunió del CEC s'inclougui un determinat assumpte dins de l'ordre del dia.

Tots els membres dels CEC han d'estar informats de que si observessin una anomalia greu sobre el funcionament del seu CEC, o del propi centre, cal fer-ho constar a l'acta de la sessió pertinent d'aquest, i després notificar-ho per escrit bé a la Inspecció Educativa, o bé al Director del Servei Territorial del Departament d'Educació al que s'adscriu el centre.

4.4 Acords del CEC

Les possibilitats d'acordar quelcom a qualsevol òrgan col·legiat són les següents:

- **Per consens:** és quan tots els membres presents arriben a acceptar un text concret, normalment en base a una proposta posteriorment modificada al llarg del debat dins del CEC. D'aquesta forma tots els membres de l'òrgan aproven una proposta per unanimitat.
- **Per majoria absoluta:** a favor de la proposta un nombre de vots igual a la meitat més un del total de vots possibles dels membres de l'òrgan amb dret a vot.
- **Per majoria simple:** de la proposta la meitat més un dels membres presents a la reunió, que tinguin dret a vot. En els dos casos, si es produeix un empat, el vot del president del CEC té doble valor.
- **Per majoria qualificada:** és quan la normativa aplicable demana que hi hagi a favor un determinat nombre de vots, normalment superior a la majoria absoluta.

Cal recordar que la normativa vigent demana als CEC que els acords es prenguin per consens. En cas que aquest no es produeixi, normalment s'adoptaran els acords per majoria simple, excepte en determinats casos que caldrà fer-ho per majoria absoluta o qualificada.

4.5. Un consell serà participatiu si s'aconsegueix...

- > Un bon nivell d'informació per a tots els components.
- > Que la informació que es doni sigui completa.
- > Practicar la consulta prèvia als diferents col·lectius.
- > Optar per la negociació per acostar postures.
- > Tenir en consideració les propostes i analitzar-les.
- > No crear blocs dins el propi consell.
- > L'avaluació dels resultats.
- > Concretar els acords i posar-los en pràctica.
- > La flexibilització dels objectius.
- > Que tot els components del consell actuïn per interessos col·lectius.
- > Practicar el treball en comissions.
- > Estar ben establert i amb claredat allò que es pretén amb la reunió.
- > Facilitar la intervenció de tots els assistents.

4.6. Reflexions arran del paper de les mares i dels pares en el CEC

Cal afavorir que:

- El funcionament del Consell Escolar sigui clarificador i simplificador dels canals d'informació, perquè aquesta arribi a tothom.
- El pla de treball anual del Consell Escolar de Centre no es limiti a aprovar documents "administratius", sense debat ni reflexions. Així l'escola o l'institut s'aproparan a l'àmbit de la investigació - formació i disposaran de més possibilitats per assolir la millora de la seva qualitat educativa.
- L'escola o l'institut promoguin la cultura de la participació democràtica.
- El CEC sigui el motor que dinamitzi tota la comunitat educativa.
- Tots els sectors de la comunitat educativa siguin coneixedors dels acords del Consell Escolar.
- Es promoguin altres estructures organitzatives que possibilitin l'intercanvi d'informació i el debat entre els pares i mares del Consell Escolar i la resta de mares i pares d'alumnes del centre (assemblea de pares i mares, delegats/des d'aula, comissions de treball...)

A partir de prospeccions realitzades, en diversos centres, es pot afirmar que:

- **La implicació dels pares en l'educació dels seus fills i filles augmenta el seu rendiment com a alumnes** (millors resultats, més assistència a classe...).
- La bona gestió escolar dedica temps a la participació dels pares i mares, demanant les seves opinions i establint bons canals de comunicació.
- Els/Les professionals de l'educació treballen amb més confiança quan tenen una bona relació amb les mares i els pares de l'alumnat. Així, coneixen les seves expectatives i poden adaptar la seva feina a les seves necessitats. Es poden establir complicitats fonamentals en l'àmbit educatiu.
- Els alumnes aprenen els mecanismes que estan lligats a la cultura i l'ambient en el què es troben immersos; per això, el professorat ha de conèixer-los perquè l'ensenyament a l'escola connecti amb la realitat diària de l'alumne. La participació dels pares acostava la cultura escolar a la cultura familiar.
- Pels nois i noies té més pes el rol dels seus pares que el del seu professorat; per això, és bo que la tasca del professorat rebi el suport dels pares i mares. Però, naturalment, això només és possible si pares i mares coneixen l'escola i els mestres i tenen una bona acollida al centre.
- Tots els pares i mares tenim alguna cosa per aportar i alguna cosa per aprendre. Sovint, la formació de les mares i els pares rebuda des de la seva participació al centre millora la tasca educadora amb les filles i fills.
- Els pares i mares del CEC poden ajudar a altres pares i mares que no entenen prou bé els programes escolars. Ells poden fer de pont entre el professorat i la resta de pares i mares per a què s'estableixin vies d'entesa i col·laboració.

4.7. Com organitzar el nostre treball

Abans de la reunió

- > Llegeix atentament la convocatòria.
- > Documenta't i informa't sobre els temes que es tractaran.
- > Consulta amb el teu col·lectiu sobre les alternatives que hi hagi de cara a prendre una decisió.

- > Si has de presentar alguna proposta, prepara amb molta atenció el que has de dir per tal que la teva intervenció sigui la més clara i concreta possible.

Durant la reunió

- > Respecta el torn de paraules
- > Aporta idees.
- > Intenta consensuar, posa't al lloc de l'altre.
- > Autocontrola el teu temps d'intervenció.
- > Proposa solucions.
- > Escolta, valora i contrasta amb les teves postures tota la informació que rebis.
- > Al final de cada reunió han de quedar ben clars els acords, i qui es responsabilitza de fer el seguiment.
- > Si la discussió no avança, és tasca de tots fer el possible per buscar alternatives i solucions.
- > No et deixis portar per les emocions del moment.

Després de la reunió

- > Fes recull de tota la informació i dels documents.
- > No ho confiïs tot a la memòria. Arxiva.
- > Pensa que altres persones representaran el teu col·lectiu després que tu.
- > Traspassa la informació amb claredat i objectivitat.
- > Si hi ha hagut algun conflicte personal amb algun membre del Consell, intenta aclarir la situació.
- > Si has adquirit algun compromís, posa't en marxa. D'aquesta manera a la propera reunió podràs informar sobre els resultats de les teves gestions.

4.8. Algunes actuacions afavorides de la participació

NIVELLS	CAL PLANTEJAR-SE	I DESPRÉS, QUÈ CAL FER
<i>informació</i>	Quina informació tenim De què hem d'informar A qui hem d'informar	Comprovar que hagi arribat la informació correctament i en el moment oportú. Avaluar el procés d'informació

	<p>Quin canal utilitzarem</p> <p>Amb quina freqüència</p> <p>Qui ho farà i com</p>	<p>Detectar possibles distorsions</p> <p>Corregir l'actuació, si cal</p>
<i>consulta</i>	<p>Per a què consultem (objectiu)</p> <p>Què consultem</p> <p>Com farem la consulta</p> <p>Quan l'hem de fer</p> <p>Qui se n'encarrega</p>	<p>Fer públics els resultats de la consulta</p> <p>No prescindir dels resultats</p> <p>Informar de les conclusions</p> <p>Adoptar com a col·lectiu (junta, representants, etc) una acció o actitud clara vist el resultat de la consulta</p> <p>Agrair la participació</p>
<i>treball en comú o gestió i execució compartida</i>	<p>De quins mitjans disposem</p> <p>Distribució de feines</p> <p>Assegurar-nos que la persona és l'adequada per la tasca que se li encomana</p> <p>Donar tot tipus de detalls a la persona que es responsabilitza d'una actuació</p> <p>Oferir-li canals que pot utilitzar, en previsió de possibles dificultats.</p> <p>Establir incentius</p> <p>No interferir en els plantejaments de la persona responsable d'un tema si no són com els nostres</p>	<p>Animar a la persona i valorar les seves actuacions</p> <p>Avaluar conjuntament els resultats</p> <p>Motivar i no culpabilitzar</p>

5. El procés electoral

El procés electoral és el període durant el qual es procedeix a la renovació dels membres dels consells escolars dels centres docents, mitjançant la convocatòria d'eleccions.

Al consell escolar s'hi accedeix mitjançant l'elecció i la designació. Els membres designats són nomenats per les entitats i institucions reconegudes per normativa: AMPA, ajuntaments i conjunt d'organitzacions empresarials i institucions laborals de l'àmbit del centre docent (només per a centres de secundària que imparteixen dos o més famílies professionals o en què almenys el 25% de l'alumnat cursi ensenyaments de Formació Professional específica).

5.1. Dates del procés electoral

El procés electoral s'efectua per renovar la meitat dels membres de cadascun dels sectors que formen els consells escolars. Cada dos anys, el Departament d'Ensenyament publica amb antelació una resolució amb les dates durant les quals s'ha de portar a terme aquest procés.

> *Qui són els/les responsables del procés electoral?*

Els directors/es dels centres, les meses electorals i els consells escolars actuals, d'acord amb els termes previstos en els decrets de reglaments orgànics de centres de primària i de secundària.

> *Qui forma part del cens electoral del sector pares d'alumnes?*

Tots els pares i les mares o tutors/es d'alumnes que n'exerceixen la pàtria potestat o la tutela, sempre que els fills/filles o pupils/pupils·les estiguin matriculats al centre en el moment de la convocatòria d'eleccions.

> *Qui pot ser candidat al consell escolar?*

Poden ser els pares i les mares o els tutors/es dels alumnes que exerceixen la pàtria potestat i que figuren en el cens electoral.

> *Cal que les candidatures es presentin amb una relació de pares que avalin el candidat?*

No, però és recomanable que es faci, ja que d'aquesta manera les AMPA o grup de pares i mares que avalin un candidat o candidata poden designar una persona que actuï a la mesa electoral com a supervisor o supervisora.

> *Quants candidats pot votar cada lector?*

Tants com els que el consell escolar actual hagi previst per a formar part dels sectors de pares i mares d'alumnes.

> *Qui té dret a votar, del sector de pares i mares d'alumnes?*

Poden votar el pare i la mare o tutor o tutora respectivament, llevat que la pàtria potestat de l'alumne/a estigui conferida en exclusiva al pare o a la mare, cas en el qual només aquest o aquesta té dret a vot.

> *Quines són les condicions de vot?*

La votació és personal, directa i secreta. El vot no es pot delegar, així com tampoc es reconeix el vot per correu.

> *I si es produeix una vacant abans que finalitzi el seu període de mandat?*

La substitució s'ha de produir segons estigui establerta en el Reglament de Règim Intern (RRI) del centre. Però si en el RRI no es preveu, aleshores la vacant serà ocupada pel següent candidat més votat en les darreres eleccions. Si no hi ha més candidats per cobrir la vacant, aquesta queda sense cobrir fins a la propera renovació del Consell Escolar. Per això, és molt important que, acompanyant a la llista de candidats, hi figurin com a mínim dos pares o mares més com a possibles substituïts, destacant la seva condició de suplents.

> *Quina durada de mandat tindran els consellers/res electes del sector de pares i mares i del sector d'alumnes (aquests últims només per a centres de secundària)?*

Quatre anys. Es renovaran cada dos anys, per meitats.

5.2. Estratègies per a les AMPA

La campanya de la FaPaC es basa en què les AMPA presentin la seva candidatura a les eleccions a consells escolars. Els motius són prou coneguts, però en recordem els següents:

- La majoria dels pares i mares del centre són socis i sòcies de l'AMPA.
- L'AMPA, mitjançant la seva Junta Directiva, té una presència pràcticament diària en el centre, per desenvolupar les activitats de l'entitat, i participar en d'altres del centre; això els proporciona un coneixement profund del seu funcionament i vida social.
- Els membres actius de l'AMPA i la seva Junta Directiva mantenen una relació fluida amb la direcció i arriben a conèixer els alumnes i el professorat.
- L'AMPA elabora un programa d'activitats que sovint forma part del Projecte Educatiu i del Pla Anual del centre.
- L'AMPA actua sovint d'interlocutor entre els pares i mares i el centre.

- L'AMPA es relaciona i coordina amb d'altres AMPA de centres propers i amb federacions d'associacions de mares i pares, per sostenir una acció global per la millora de funcionament de centres. Tanmateix, també es relaciona i coordina amb l'Ajuntament, el Consell Escolar municipal, l'administració educativa i d'altres estaments de participació en l'educació de l'alumnat, dins i fora de l'horari lectiu i en el seu temps de lleure.
- L'AMPA aporta recursos al centre i contribueix a la millora del seu funcionament.
- L'AMPA ofereix serveis i activitats per a l'alumnat i els pares i mares que des d'un punt de vista social, econòmic i formatiu incideix positivament en la vida del centre.

En definitiva, l'AMPA és el millor interlocutor que els pares i mares poden tenir, i per tant proposem una campanya que reforci aquests criteris. Anar a votar és un esglaió de la participació. Anar a votar la candidatura de l'AMPA és contribuir a que la participació de tots afavoreixi el funcionament dels centres i de la seva qualitat. Votar la candidatura de l'AMPA, és afavorir la millor composició dels sector de mares i pares en el Consell Escolar del Centre.

Els elements que l'AMPA ha de tenir en compte són els següents:

> **Escollir els candidats**, tant els electes com el que ha de designar. Recordeu que en la llista de candidats és important que figurin tants suplents com càrrecs elegibles, per tal de substituir alguna vacant, en cas que aquesta es produeixi.

> Un cop designats els candidats, **aquests han de ser els motors de la planificació i desenvolupament de la campanya electoral**. A més a més dels candidats, cal preveure que altres pares i mares de l'AMPA s'impliquin en la campanya (per exemple, un pare o una mare de cada curs o cicle educatiu, els pares i mares delegats, etc.), donant suport i col·laborant en totes les tasques a realitzar.

Aquests pares i mares configuraran l'Equip Electoral. L'Equip Electoral ha de vetllar perquè es compleixi el calendari electoral previst. També d'entre els membres de l'equip es pot designar una persona com a supervisor a la mesa electoral.

> **Elaborar una proposta de calendari** de campanya electoral, així com del dia i l'horari de votació del sector de pares i mares, i comunicar-lo al director del centre, per tal que el prengui en consideració.

> **Redactar un escrit adreçat a pares i mares**, explicant les accions de l'AMPA vers la campanya

electoral, tot convidant-los a una assemblea general on es demanarà candidats de l'AMPA, i col·laboradors per a formar part de l'Equip Electoral. Els punts a tractar en aquesta assemblea general poden ser:

- Presentació de la campanya
- Presentació del cartell/pòster electoral
- Funcions bàsiques del consell escolar
- Eleccions de candidats/candidates i de l'Equip Electoral
- Proposta d'activitats previstes durant la campanya i calendari de les d'activitats.

> **Aixecar acta de l'Assemblea general**, extreure un calendari d'activitats de la campanya electoral, així com la llista de candidates/candidats i breus referències personals i/o professionals de cadascun/a i fer una tramesa als pares i mares, amb la seva autorització.

> **Desenvolupament de la campanya electoral.**

5.3. Activitats a realitzar: sector pares i mares

> El consell escolar actual s'ha de reunir per decidir el nombre de representants del sector. No es pot modificar la configuració del consell escolar del centre fins que no han passat tres anys des que és determinada.

> Durant els 15 dies anteriors al d'elecció, es pot realitzar la campanya electoral, presentant els candidats als consells.

> D'entre els pares i mares o tutors que figuren al cens, s'ha de fer un sorteig per a que dos pares formin part de la mesa electoral del sector. (Les AMPA o els grups de pares i mares que avalen una candidatura poden designar una persona que actui a la mesa electoral com a supervisor o supervisora).

5.4. Candidats

1) Són candidats i candidates les persones següents:

- **Sector de representants del professorat:** totes les persones membres del claustre.

- Sector de representants dels pares i mares o tutors de l'alumnat: els pares, mares i els tutors o tutores de l'alumnat del centre, que n'exerceixen la pàtria potestat o la tutela i que figuren en el corresponent cens electoral. Les candidatures poden presentar-se acompanyades de l'aval d'una associació de pares i mares d'alumnat o d'una relació de pares i mares.
- **Sector de representants de l'alumnat:** tot l'alumnat del centre que figura en el corresponent cens electoral i no ha estat objecte de sanció per conducta greument perjudicial per a la convivència del centre durant l'actual curs escolar o l'immediatament anterior. Les candidatures poden presentar-se acompanyades de l'aval d'una associació d'alumnes o d'una relació d'alumnes.
- **Sector de representants del personal d'administració i serveis:** totes les persones que figuren en el cens electoral del personal d'administració i serveis.
- **Sector de representants del personal d'atenció educativa complementària:** totes les persones que figuren en el cens electoral del personal d'atenció educativa complementària.

2) Les persones que en un mateix centre formen part de més d'un sector de la comunitat escolar únicament poden presentar-se com a candidates per a un dels sectors. Així mateix, les persones que són membres nats del consell escolar i alhora formen part d'un sector que hi és representat, no poden presentar-se com a candidates per a aquell sector.

3) Si el nombre de persones candidates a membres del consell escolar d'un determinat sector és inferior al nombre de llocs a cobrir, totes les persones membres del sector corresponent són elegibles com a representants d'aquell sector en el consell escolar. Si la persona elegida en aquestes circumstàncies ho és per al sector del professorat, del personal d'administració i serveis o del personal d'atenció educativa complementària, ha d'assumir la representació. Si la persona resulta escollida membre en representació del sector de l'alumnat o del sector de pares i mares o tutors, i no vol assumir la representació, el lloc queda vacant fins a la següent convocatòria d'elecció de membres.

4) Durant el període comprés entre la convocatòria de les eleccions i la realització de les votacions, els candidats i les candidates poden donar a conèixer les seves propostes, sempre que no interfereixin en la marxa ordinària del centre.

5.5. Meses electorals

1) Per a cada sector de la comunitat escolar, tret del sector representant del personal d'administració i serveis i del sector representant del personal d'atenció educativa complementària, es constitueix una mesa electoral, presidida pel director o directora del centre, encarregada d'aprovar el cens electoral, de publicar la relació de les persones candidates amb una antelació mínima de tres dies a la votació, d'organitzar la votació, de fer l'escrutini i de fer constar en acta pública els resultats de la votació, així com de resoldre els dubtes i reclamacions que es puguin presentar.

2) La composició de les mees electorals és la següent:

- **Per a l'elecció de les persones representants del sector del professorat**, la mesa electoral està formada pel director o directora, o òrgan de govern en qui delegui, pel professor o professora amb més antiguitat al centre i pel professor o professora amb menys antiguitat, que actua de secretari o secretària de la mesa. Si totes les persones tenen la mateixa antiguitat, en forma part el professor o professora de major o menor edat, respectivament.
- **Per a l'elecció de les persones representants del sector dels pares i mares o tutors de l'alumnat**, la mesa electoral està formada pel director o directora del centre, o òrgan de govern en qui delegui, i per dues persones designades per sorteig entre totes les que integren el cens d'aquest sector. D'entre les persones designades, la de menys antiguitat al centre actuarà de secretari o secretària de la mesa i, en cas de coincidència, ho farà la de menor edat.
- **Per a l'elecció de les persones representants del sector l'alumnat**, la mesa electoral està formada pel director o directora del centre, o per l'òrgan de govern en qui delegui, i per dues persones designades per sorteig entre els i les alumnes elegibles del centre. D'entre les persones designades, l'alumne o alumna del curs superior actuarà de secretari o secretària i, en cas de coincidència, ho farà la de major edat.

- **Per a l'elecció de les persones representants del personal d'administració i serveis i del personal d'atenció educativa complementària**, es constitueix una mesa electoral única, formada pel director o directora, o òrgan de govern en qui delegui, pel secretari o secretària del centre, que exerceix també aquesta funció en la mesa electoral, per la persona que figura en el cens electoral del personal d'administració i serveis amb més antiguitat en el centre, i per la persona que figura en el cens electoral del personal d'atenció educativa complementària amb més antiguitat en el centre. Quan coincideixen persones de la mateixa antiguitat, en forma part la de major edat.

5.6. Censos electorals

Constitueixen el cens electoral de cada un dels sectors les persones següents:

- **Sector de representants del professorat:** tots els professors i professores que integren el claustre en el moment de la convocatòria de les eleccions.
- **Sector de representants dels pares i mares o tutors de l'alumnat:** tots els pares, mares i els tutors i tutores legals, els fills i filles dels quals estan matriculats al centre en el moment de la convocatòria de les eleccions.
- **Sector de representants de l'alumnat:** Sector de representants de l'alumnat: tot l'alumnat que es troba matriculat al centre en el moment de la convocatòria de les eleccions.
- **Sector de representants del personal d'administració i serveis:** tot el personal d'administració i serveis funcionari o contractat per l'administració titular, o per l'administració local en el cas de les escoles i de les escoles d'educació especial, que presta serveis al centre en el moment de la convocatòria de les eleccions.
- **Sector de representants del personal d'atenció educativa complementària:** tot el personal d'atenció educativa complementària funcionari o contractat per l'administració titular, que presta serveis al centre en el moment de la convocatòria de les eleccions.

El director o directora ha de fer públiques al tauler d'anuncis del centre, i sempre en l'interior del centre, les dades dels cens electorals de cada sector en el moment de la convocatòria de les eleccions. Es publiquen únicament les dades que siguin imprescindibles a l'efecte de permetre identificar les persones electores, i en cas que sigui necessari publicar el DNI, s'ha de fer amb els 4 últims dígits xifrats. Així mateix, ha d'obrir un termini de tres dies lectius per a la

presentació de reclamacions en relació amb les dades dels cens electorals publicades, i prendre les mesures adequades per a la resolució de les possibles reclamacions, de forma que els cens definitius, que aproven les respectives meses electorals, s'han de fer públics amb una antelació de set dies respecte la data de les eleccions de cada sector.

5.7. Procediment d'elecció dels i de les representants dels diferents sectors del consell escolar

1) Sector de representants del professorat:

- L'elecció s'efectua en una sessió extraordinària del claustre, convocada amb aquest punt únic en l'ordre del dia.
- Cada professor o professora pot votar un nombre màxim de persones candidates igual al nombre de representants d'aquest sector a renovar en el consell escolar.

2) Sector de representants dels pares i mares de l'alumnat:

- Les associacions de pares i mares d'alumnat o els grups de pares i mares que avalen una candidatura poden designar una persona que actuï a la mesa electoral com a supervisor o supervisora.
- Cada elector o electora pot votar un nombre màxim de persones candidates igual al nombre de representants d'aquest sector a renovar, en aquest procés electoral, en el consell escolar. Poden votar el pare i la mare o tutor o tutora respectiu, llevat que la pàtria potestat de l'alumne estigui conferida en exclusiva a un dels progenitors, cas en el qual només aquest té dret de vot.

3) Sector de representants de l'alumnat:

- Les associacions d'alumnat o els grups d'alumnes que avalen una candidatura poden designar una persona que actuï a la mesa electoral com a supervisor o supervisora.
- Cada elector o electora pot votar un nombre màxim de persones candidates igual al nombre de representants d'aquest sector a renovar en el consell escolar.

- 4) En relació amb les eleccions del **sector de representants del personal d'administració i serveis**, cada elector o electora pot votar, com a representant d'aquest sector, un candidat o candidata.
- 5) En relació amb les eleccions del **sector de representants del personal d'atenció educativa complementària**, cada elector o electora pot votar, com a representant d'aquest sector, un candidat o candidata.
- 6) El director o directora determina l'horari de les votacions de cada sector en la convocatòria de les eleccions, d'acord amb les característiques del centre i atenent la possibilitat horària dels electors i electores, per tal d'afavorir i garantir l'exercici del dret de vot. En qualsevol cas, el període horari de votació és ininterromput.
- 7) Les votacions són personals, directes i secretes. No s'admet la delegació de vot ni el vot per correu.
- 8) Les normes d'organització i funcionament de cada centre poden establir el procediment per dirimir situacions d'empat en el procés electoral. Per al cas que no ho facin, les situacions d'empat es resolen a favor de la persona escollida de més edat.
- 9) Una vegada finalitzat el procés electoral, es constitueix el consell escolar del centre en el termini de quinze dies a partir de l'última votació, i prenen possessió els nous membres. D'aquesta sessió, el secretari o secretària del consell escolar n'estén l'acta.
- 10) En el termini de trenta dies hàbils a partir de la constitució del consell escolar, s'han de constituir les comissions que escaigui, previstes en el Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia de centres educatius, i en les normes d'organització i funcionament del centre.

5.8. Procediment d'elecció dels membres del consell escolar en centres de nova creació

- 1) En el cas de centres de nova creació en què es constitueix per primera vegada el consell escolar, el director o directora estableix el nombre de representants de cada sector respectant els criteris establerts en la legislació vigent i convoca eleccions per cobrir tots els llocs del consell escolar. El procés d'elecció dels membres i la constitució del consell escolar ha de realitzar-se d'acord amb el calendari general que estableix la Resolució.

- 2) Un cop elegits per primera vegada, els i les representants electes de cadascun dels sectors s'han de dividir en dues meitats. Si el nombre de persones membres electes és parell, les dues meitats tenen el mateix nombre de persones membres i si és senar, la primera meitat té un membre més que la segona.
- 3) Per determinar les persones membres que corresponen a cada meitat, s'han d'ordenar totes les electes segons el nombre de vots obtinguts en el procés electoral. En cas d'empat a vots, es segueix l'ordre alfabètic. Un cop ordenades les persones electes segons aquest criteri, les primeres persones membres han de formar la primera meitat i les restants la segona.
- 4) Les persones membres que integren la segona meitat han de cessar en la primera renovació, i les que integren la primera meitat continuen fins a la segona renovació.
- 5) S'apliquen les mateixes normes quan es posi en funcionament el consell escolar en un centre privat prèviament no concertat, que s'incorpora a la prestació del Servei d'Educació de Catalunya.

5.9. Procediment d'elecció dels membres del consell escolar d'una Zona Escolar Rural

Hem de diferenciar entre el Consell Escolar d'una escola situada en una zona rural i el Consell Escolar de la ZER (Zones Escolars Rurals):

- 1) **Consell Escolar d'una escola rural.** Són d'aplicació les mateixes regles que en la resta de Consells Escolars de Centre.
- 2) **Consell Escolar de la ZER.** Aquí si hi ha diferència perquè estem en un paradigma diferent.

El consell escolar d'una ZER està constituït per:

- El director o directora de la ZER, que el presideix.
- El o la cap d'estudis de la ZER.
- Els directors o les directores de cadascun dels centres de la ZER.
- El secretari o secretària de la ZER és membre del consell escolar, hi assisteix amb veu i sense vot exerceix la secretaria del consell escolar.
- Un o una representant de cadascun dels ajuntaments dels municipis on s'ubiquen els centres que integren la ZER.
- Un o una representant del sector de mares i pares de cadascun dels centres que integren la ZER.
- Dos representants, com a mínim, del claustre de professorat de la ZER.
- Un o una representant del personal d'administració i serveis.

En les zones escolars rurals que disposin d'**unitats d'educació especial** forma part del consell escolar un o una representant del personal d'atenció educativa elegit per i entre aquest personal. Aquest representant no té la consideració de representació del professorat als efectes de determinar la composició del consell escolar de la ZER.

Les **normes d'organització i funcionament de la ZER** concreten la composició del consell escolar de la ZER i en determinen les regles de funcionament. La composició haurà de garantir l'equilibri entre el nombre de representants del professorat i dels pares i mares.

El **consell escolar de la ZER** participa en l'aprovació del projecte educatiu i les seves modificacions, expressant-ne el seu suport amb una majoria de les 3/5 parts dels membres del consell escolar. També participa en l'aprovació de la programació general anual, les normes de funcionament i la gestió econòmica de la ZER, manifestant-ne el seu suport per majoria simple dels seus membres.

Cadascuna de les escoles que integren la ZER té consell escolar, la composició del qual ha de garantir la representació equilibrada de tots els sectors de la comunitat escolar.

Un cop constituït, el consell escolar del centre ha de designar una persona que impulsi mesures educatives de foment de la igualtat real i efectiva entre homes i dones.

5.10. Procediment d'elecció dels membres del consell escolar d'un institut escola

S'ha d'establir a les normes d'organització i funcionament la distribució dels representants del sector del professorat, de l'alumnat i del sector de pares i mares d'alumnes en els centres que imparteixen més d'una etapa educativa de l'educació bàsica, tot garantint una representació adequada de cadascun dels sectors.

6. Normativa

- [Llei 12/2009, del 10 de juliol, d'educació](#) (articles 139, 148 i 152)
- [Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig](#) (articles 126 i 127)
- [Decret 282/2006, de 4 de juliol, pel qual es regulen el primer cicle de l'educació infantil i els requisits dels centres](#) (articles 18 i 19)
- [Decret 102/2010, de 3 d'agost, d'autonomia dels centres educatius](#): – articles 27, 28, 45, 46 i 47 – disposició addicional quarta primer (procés de renovació) – disposició addicional desena (llars d'infants) – disposició addicional quinzena (zones escolars rurals)
- [Ley Orgánica 8/2013, de 9 de diciembre, para la mejora de la calidad educativa](#) (articles 72, 79 i 80)
- [Resolució ENS/2160/2014, de 16 de setembre, per la qual s'estableix el calendari del procés electoral per renovar els membres dels consells escolars dels centres públics i privats sostinguts amb fons públics.](#)
- Normes d'organització i funcionament del centre: Regulen els processos electius. Si no hi ha aprovada una regulació específica (article 27 del Decret 102/2010, d'autonomia dels centres educatius) el consell escolar pot acordar ajustar la seva actuació al que preveu la Resolució ENS/2160/2014, de 16 de setembre.

